

Notat

Udlændinge-, Integrations-
og Boligministeriet

SAMLENOTAT
for rådsmøde (retlige og indre anliggender)
den 3.-4. december 2015

- Dagsordenspunkt 17** Migrationskrisen
- Status over situationen og opfølgning af gennemførelsen af de trufne foranstaltninger
 - Kommende tiltag
- =Status/politisk drøftelse
KOM-dokument foreligger ikke.

- Dagsordenspunkt 18** Forvaltning af Schengensamarbejdet - Kommissionens, Europa-Parlamentet og Rådets 8. halvårslige rapport om Schengenområdet funktion
- =Orientering fra Kommissionen/
Udveksling af synspunkter
KOM-dokument foreligger ikke.

Udlændinge-, Integrations- og
Boligministeriet

Internationalt
udlændingesamarbejde

Slotsholmsgade 10
Post 1216 København K
Tel. 7226 8400
Mail uibm@uibm.dk
Web www.uibm.dk

CVR-nr. 36977191

Sagsbehandler
Rune Bæk Krogh
Tel. 4127 1263
Mail rbk@uibm.dk

Sagsnr. 2015 - 821

Dagsordenpunkt 17. Migrationskrisen

- Status over situationen og opfølgning af gennemførelsen af de trufne foranstaltninger
 - Kommende tiltag
- =Status/politisk drøftelse

KOM-dokument foreligger ikke.

Revideret notat. Ændringer i notatet er markeret med kursiv.

1. Resumé

Rådet forventes at blive orienteret om migrationssituationen i Europa med henblik på hovedsageligt at drøfte status og udfordringer i forbindelse med implementering og driften af hotspots i Grækenland og Italien i forlængelse af rådskonklusionerne vedtaget på det ekstraordinære rådsmøde (retlige og indre anliggender) den 9. november 2015. Her blev man enige om at intensivere støtten fra medlemsstaterne til oprettelse og drift af hotspots. Endvidere forventes en drøftelse af kommende tiltag fsva. Kommissionens pakke om forvaltning af de ydre grænser, samarbejde med Tyrkiet og håndtering af migrationsstrømmene, undersøgelse af muligheden for etablering af sagsbehandlingscentre samt fastlæggelse af en fælles informationsstrategi. Sagen om hotspots er omfattet af Danmarks retlige forbehold, har det hverken lovgivningsmæssige eller statsfinansielle konsekvenser. Ift. kommende tiltag er det endnu for tidligt at vurdere, hvorvidt disse har lovgivningsmæssige eller statsfinansielle konsekvenser. Sagen rejser ikke spørgsmål i forhold til nærhedsprincippet. Fra dansk side støttes op om at gennemføre tiltag, der kan føre til velfungerende hotspots samt tiltag til at styrke samarbejde med Tyrkiet om håndtering af migrationsstrømmene og fastlæggelse af en fælles informationsstrategi. Fra dansk side ses frem til Kommissionens pakke om forvaltning af de ydre grænser samt undersøgelsen af muligheden for etablering af sagsbehandlingscentre.

2. Baggrund

Hotspots

EU-landene vedtog på de ekstraordinære rådsmøder (retlige og indre anliggender) den 14. og 22. september 2015 rådsafgørelser om midlertidige foranstaltninger til fordel for Italien og Grækenland på området for international beskyttelse omfattende omfordeling over en toårig periode af i alt 160.000 asylansøgere med et klart behov for international beskyttelse.

Rådsafgørelsernes formål er at afhjælpe det aktuelle pres på Italiens og Grækenlands modtage- og asylsystemer. Asylansøgere med et klart behov for international beskyttelse er i rådsafgørelserne defineret som asylansøgere fra oprindelseslande, for hvilke den gennemsnitlige anerkendelsesprocent i EU er mindst 75 % baseret på tal fra Eurostats

seneste kvartalsmæssige opgørelser. Indtil videre har asylansøgere fra Syrien, Eritrea og Irak været omfattet af omfordelingsordningen.

Danmark deltager pga. retsforbeholdet ikke i omfordelingsordningen, men man har fra dansk side tilkendegivet, at man er villige til at tage 1.000 asylansøgere på unilateral og frivillig basis fra registreringscentre i frontlinjemedlemsstaterne.

EU's grænseagentur, Frontex, og EU's asylstøttekontor, EASO, vurderer sammen med Grækenland og Italien løbende behovet for støtte, både hvad angår personel og udstyr. På den baggrund sender agenturerne anmodninger til medlemsstaterne om bidrag. I den forbindelse har Frontex anmodet om 775 grænsekontrollører og EASO 374 nationale eksperter til ansættelse i Italien og Grækenland. Som led i Frontex-samarbejdet stiller Danmark i dag udstyr og midlertidig ekspertbistand til rådighed til Frontex-koordinerede operationer i EU-landene, herunder bl.a. i Italien og Grækenland. Derudover stiller Danmark på ad hoc basis og på anmodning fra EASO ekspertbistand til rådighed for det praktiske asylsamarbejde, der finder sted inden for rammerne af EASO. Danmark har stillet 15 eksperter til rådighed for Frontex i tillæg til det allerede eksisterende bidrag og vil bidrage med et antal eksperter til EASO svarende til Danmarks andel af EU's generelle budget.

Det er som led i den praktiske implementering af omfordelingen en forudsætning, at registreringscentre ("hotspots") i Italien og Grækenland er operative og fungerer efter hensigten. Det første italienske registreringscenter (placeret på Lampedusa) er operativt. De første omfordelinger fandt sted den 9. oktober 2015, hvor en gruppe af 19 eritreere blev omfordelt fra Italien til Sverige. *Pr. 12. november 2015 er der omfordelt 117 personer fra hotspots i Italien.*

Det første hotspot i Grækenland, der åbnede på Lesbos den 15.-16. oktober 2015, var kun operativt i få dage før det blev midlertidig lukket igen. Det skyldtes dels mangel på mandskab på hotspottet, dels at der alene søndag den 18. oktober 2015 ifølge UNHCR var næsten 10.000 ankomster til Grækenland. Grækenland har oplyst, at centeret igen er operativt. *Pr. 12. november 2015 er der omfordelt 30 personer fra hotspots i Grækenland.*

Udfordringerne på hotspots'ene består dels i, at kun ganske få ønsker at søge asyl i frontlinjemedlemsstaterne, hvilket er forudsætningen for, at blive en del af EU's omfordelingsordning. EASO har oplyst, at man derfor er i færd med at iværksætte en kampagne, der skal oplyse om omfordelingsordningen. Derudover består udfordringen også i, at mange medlemsstater fortsat ikke har indstillet eksperter til hotspotsene og heller ikke indikeret, hvor mange asylansøgere der kan omfordeles til landene.

På det ekstraordinære rådsmøde (retlige og indre anliggender) den 9. november 2015 blev man enige om at intensivere støtten fra

medlemsstaterne til oprettelse og drift af hotspots med henblik på at fremskyde omfordelingsprocessen.

Frontex

I Kommissionens meddelelse af 23. september 2015 opstilles endvidere en række nye lovgivningsmæssige tiltag, der på længere sigt skal imødegå problemerne på migrationsområdet. I den forbindelse peges bl.a. på behovet for at styrke EU's ydre grænser. Frontex skal ifølge Kommissionen styrkes, og agenturets mandat udvides, ligesom Kommissionen mener, der bør udvikles en Europæisk Grænse- og Kystvagtsystem med henblik på bedre at kunne beskytte EU's ydre grænser og styrke EU's mulighed for hurtigt at kunne reagere på kriser. Kommissionen forventer ifølge meddelelsen at præsentere en pakke med konkrete forslag herom i december 2015 med henblik på vedtagelse i marts 2016.

I rådskonklusionerne fra det ekstraordinære rådsmøde (retlige og indre anliggender) den 9. november 2015 peges endvidere på en opgradering af den fælles søoperation Poseidon i Grækenland inden for den nuværende operationsplan.

Samarbejde med Tyrkiet

Den 5. oktober 2015 mødtes Tyrkiets præsident Erdogan med formanden for Det Europæiske Råd, Tusk, og formanden for Kommissionen, Juncker. I forlængelse af mødet præsenteredes fra EU's side et udkast til en EU-Tyrkiet handlingsplan. Handlingsplanen har bl.a. til hensigt at yde støtte til syriske flygtninge og lokalsamfundene i Tyrkiet, styrkelse af samarbejdet om at forhindre ulovlig indvandring i EU samt styrkelse af den tyrkiske kystvagt.

I konklusionerne fra Det Europæisk Råd den 15. oktober 2015 udtrykte stats- og regeringslederne tilfredshed med EU-Tyrkiet handlingsplanen og erklærede sig rede til at øge samarbejdet med Tyrkiet og intensivere EU og dets medlemsstaters politiske og finansielle engagement betydeligt inden for de etablerede rammer.

På foranledning af kommissionsformanden har en række europæiske stats- og regeringsledere den 25. oktober 2015 afholdt et mini-topmøde med statsledere fra landene på Vestbalkan, som er særligt påvirket af presset fra migrationsstrømmene. Her blev man enige om en 17-punktsplan, som bl.a. omhandler initiativer om grænsekontrol i forhold til Tyrkiet.

Med rådskonklusionerne fra det ekstraordinære rådsmøde (retlige og indre anliggender) den 9. november 2015 besluttedes en fremskyndelse af gennemførelsen af køreplanen for visumliberalisering med Tyrkiet over for alle deltagende medlemsstater og den fulde gennemførelse af tilbagetagelsesaftalen mellem EU og Tyrkiet inden for rammerne af EU-Tyrkiet handlingsplanen og det forstærkede samarbejde.

Sagsbehandlingscentre

Med rådskonklusionerne fra det ekstraordinære rådsmøde (retlige og indre anliggender) den 9. november 2015 besluttedes det at kigge nærmere på begrebet sagsbehandlingscentre i lande, hvor tilgangen med hotspots ikke er blevet gennemført med henblik på at organisere adgang til international beskyttelse og/eller med henblik på tilbagetagelse.

Det nærmere indhold og mandat for disse sagsbehandlingscentre er på nuværende tidspunkt uafklaret.

En fælles informationsstrategi

På det ekstraordinære rådsmøde (retlige og indre anliggender) den 9. november besluttedes hurtigst muligt at fastlægge en fælles informationsstrategi rettet mod asylansøgere, migranter, menneskesmuglere og menneskehandlere. Informationsstrategien skal bl.a. oplyse om faren ved at benytte menneskesmuglere, herunder formidle modfortællinger til dem, der anvendes af menneskehandlere og menneskesmuglere; EU-reglerne om forvaltning af de ydre grænser og international beskyttelse, herunder genbosætning, omfordeling og tilbagesendelse; og informere om strafferetlig forfølgning af menneskehandlere og menneskesmuglere.

Endvidere bør det forklares, at migranterne skal registrere sig i det første modtagerland, dvs., at asylansøgere i henhold til EU-lovgivning ikke har ret til at vælge, hvilken medlemsstat der skal behandle vedkommendes ansøgning, og at migranter uden behov for beskyttelse hurtigt vil blive tilbagesendt. Det vil også blive præciseret, at migranter ikke kan afslå at samarbejde med de relevante myndigheder.

Opfølgning på informationsstrategien og nødvendige foranstaltninger i medlemsstaterne med henblik på at anvende og implementere informationsstrategien vil blive drøftet på det kommende rådsmøde (retlige og indre anliggender) den 3.-4. december 2015.

3. Formål og indhold

Rådet forventes at drøfte udfordringerne vedr. hotspots'ne, herunder mulige tiltag, der kan få hotspots'ne til at fungere effektivt - bl.a. ved at flere migranter registrerer sig ved de ydre grænser. Det forventes desuden, at der vil være fokus på de af Frontex og EASO efterspurgte ekspertbidrag, der endnu ikke er fuldt ud imødekommet af medlemsstaterne.

Fsva. kommende tiltag, forventes en kort drøftelse og støtte til, at man arbejder videre med nævnte initiativer i tråd med konklusioner fra det ekstraordinære rådsmøde (retlige og indre anliggender) den 9. november 2015.

4. Europa-Parlamentets udtalelser

Europa-Parlamentet skal ikke høres.

5. Nærhedsprincippet

Spørgsmålet om nærhedsprincippet er ikke relevant.

6. Gældende dansk ret

Danmark deltager pga. retsforbeholdet ikke i omfordelingsordningerne, men man har fra dansk side tilkendegivet, at man er villig til at omfordele 1.000 asylansøgere på unilateral og frivillig basis fra Italien og Grækenland.

Det er endnu for tidligt at vurdere, hvorvidt kommende tiltag vil give anledning til at redegøre for dansk ret.

7. Konsekvenser

Drøftelsen af udfordringerne ved hotspots'ene ses ikke at have konsekvenser for statsfinanserne, samfundsøkonomien, erhvervslivet, miljøet eller beskyttelsesniveauet.

Det er endnu for tidligt at vurdere, hvorvidt kommende tiltag vil have konsekvenser for statsfinanserne, samfundsøkonomien, erhvervslivet, miljøet eller beskyttelsesniveauet.

8. Høring

Sagen er senest blevet drøftet i specialudvalget for asyl- og indvandringssamarbejde den 23. oktober 2015.

9. Generelle forventninger til andre landes holdninger

Der forventes, at der generelt vil være støtte til at få hotspots'ne til at fungere effektivt.

Fsva. kommende tiltag forventes, at der vil være generelt støtte til initiativerne i tråd med rådskonklusionerne fra det ekstraordinære rådsmøde (retlige og indre anliggender) den 9. november 2015.

10. Regeringens generelle holdning

Regeringen bakker op om at gennemføre tiltag, der kan føre til velfungerende hotspots. Hotspots, der navnlig sikrer registrering og fingeraftryksoptagelse, er en forudsætning for en effektiv grænseforvaltning, et velfungerende Dublinsystem, omfordeling af de 160.000 asylansøgere omfattet af de vedtagne ordninger samt tilbagesendelse af asylansøgere, der vurderes ikke at have behov for beskyttelse.

Regeringen støtter op om tiltag til at styrke samarbejde med Tyrkiet om håndtering af migrationsstrømmene og fastlæggelse af en fælles informationsstrategi. Regeringen ser frem til Kommissionens præsentation af pakken om forvaltning af de ydre grænser samt undersøgelsen af muligheden for etablering af sagsbehandlingscentre.

11. Tidligere forelæggelse for Folketinget.

Sagen har senest været forelagt Folketingets Europaudvalg den 6. november 2015.

Dagsordenspunkt 18: Forvaltning af Schengensamarbejdet - Kommissionens, Europa-Parlamentet og Rådets 8. halvårslige rapport om Schengen-områdets funktion

KOM-dokument foreligger ikke.

Revideret notat. Ændringer i notatet er markeret med kursiv.

Sagen er ikke omfattet af retsforbeholdet.

1. Resumé

På rådsmødet (retlige og indre anliggender) den 3.-4. december 2015 forventes en drøftelse af situationen i Schengen-området med udgangspunkt i en rapport fra Kommissionen om Schengen-områdets funktion. Sagen har hverken lovgivningsmæssige eller statsfinansielle konsekvenser. Nærhedsprincippet har ikke betydning for sagen. Regeringen støtter udviklingen og styrkelsen af den politiske styring af Schengen-samarbejdet.

2. Baggrund

Kommissionen fremlagde den 16. september 2011 den såkaldte Schengen Governance-pakke, som består af to forslag til retsakter og en meddelelse.

Det fremgår af meddelelsen, at Kommissionen hvert halve år vil udarbejde en rapport over Schengen-samarbejdet, som skal danne grundlag for en regelmæssig drøftelse i Rådet og Europa-Parlamentet med henblik på at styrke den politiske styring af Schengen-samarbejdet.

På rådsmødet (retlige og indre anliggender) den 8. marts 2012 fandt der en første drøftelse sted af den politiske styring af Schengen-samarbejdet. Rådet vedtog på mødet konklusioner med henblik på at udvikle og styrke den fremtidige politiske styring af Schengen-samarbejdet og opstille rammerne for halvårslige strategiske drøftelser i Det Blandede Udvalg.

Det fremgår bl.a. af konklusionerne, at Rådet imødeser regelmæssige rapporter fra Kommissionen vedrørende Schengen-områdets funktion. Kommissionen forventes i sine rapporter bl.a. at give et overblik over generelle tendenser, udviklinger og udfordringer i Schengen-samarbejdet.

På rådsmødet (retlige og indre anliggender) den 7.-8. juni 2012 blev den politiske styring af Schengen-samarbejdet drøftet med udgangspunkt i Kommissionens første rapport om Schengen-områdets funktion, der blev offentliggjort den 16. maj 2012.

På rådsmøderne (retlige og indre anliggender) den 6.-7. december 2012, den 6.-7. juni 2013, den 5.-6. december 2013, den 5.-6. juni 2014, den 4.-5. december 2014 og den 15.-16. juni 2015 præsenterede Kommissionen henholdsvis sin anden, tredje, fjerde, femte, sjette og syvende rapport om

Schengen-områdets funktion, hvorefter der var en generel drøftelse af situationen i Schengen-området.

Det forventes, at der på rådsmødet (retlige og indre anliggender) den 3.-4. december 2015 vil være en tilsvarende drøftelse af situationen i Schengen-området med udgangspunkt i Kommissionens ottende rapport om Schengen-områdets funktion. Kommissionen har endnu ikke offentliggjort rapporten.

3. Formål og indhold

Indholdet af Kommissionens ottende rapport om Schengen-områdets funktion kendes endnu ikke.

Rapporten forventes bl.a. at indeholde en beskrivelse af de aktuelle udfordringer på Schengen-området, herunder i forhold til migrationsstrømme og ulovlige indvandrere, samt en redegørelse for medlemsstaternes overholdelse og anvendelse af Schengen-reglerne.

4. Europa-Parlamentets udtalelser

Sagen skal ikke forelægges Europa-Parlamentet.

5. Nærhedsprincippet

Nærhedsprincippet har ikke betydning for sagen.

6. Gældende dansk ret

Sagen giver ikke anledning til at redegøre for gældende dansk ret.

7. Konsekvenser

Forslaget har ikke lovgivningsmæssige, statsfinansielle, samfunds- eller erhvervsøkonomiske konsekvenser.

8. Høring

Sagen har senest været drøftet på et møde i Specialudvalget for asyl- og indvandringssamarbejdet 23. november 2015

9. Generelle forventninger til andre landes holdninger

Der ses ikke at foreligge offentlige tilkendegivelser om de øvrige medlemsstaters holdning til sagen.

10. Regeringens generelle holdning

I lyset af den nuværende ekstraordinære situation i EU som følge af migrationsstrømmene er regeringen af den opfattelse, at politiske drøftelser af Schengen-samarbejdet er yderst relevant.

Regeringen imødeser derfor Kommissionens ottende rapport og den efterfølgende politiske drøftelse af rapporten i Rådet.

11. Tidligere forelæggelser for Folketingets Europaudvalg

Kommissionens *ottende* rapport om Schengen-området funktion har ikke tidligere været forelagt for Folketingets Europaudvalg.